Dosarul nr. 2-12927/2024

H O T Ă R Â R E
în numele Legii

Dispozitivul hotărârii pronunţat
la data de 27 mai 2025 *municipiul Chişinău*

Judecătoria Chişinău, sediul Centru
instanţa compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecător *Eugenia Culinca*
Grefier *Vanesa Malcic*

examinând în şedinţă de judecată publică, în procedură contencioasă, cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de ***** către**********privind determinarea domiciliului copilului minor, încasarea pensiei de întreţinere a copilului minor, stabilirea cotelor-părţi din averea comună a soţilor şi compensarea cheltuielilor de judecată,

a c o n s t a t a t :

Argumentele participanţilor la proces

La data de 26 septembrie 2024, reclamanta ***** a depus la Judecătoria Chișinău, sediul Centru cerere de chemare în judecată către pârâtul*****, prin care a solicitat determinarea domiciliului copilului minor, încasarea pensiei de întreţinere a copilului minor, stabilirea cotelor-părţi din averea comună a soţilor şi compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamanta a menţionat că, a fost căsătorită cu ***** Sergiu. La data de 15 iunie 2024, căsătoria a fost desfăcută prin hotărârea Judecătoriei Criuleni, în baza căreia ASP, Oficiul Stării Civile Criuleni a înregistrat divorţul în registrul actelor de stare civilă cu nr. 131, la data de 21 iunie 2024.

În continuare a menţionat reclamanta că, în perioada căsătoriei încheiate între părţi s-au născut 2 copii, unul la momentul de faţă e major, iar al doilea *****, născut la *****, e minor.

Totodată, reclamanta a comunicat că, copilul minor în urma desfacerii căsătoriei a rămas în grija ei, datorită faptului că părţile au ajuns la un acord ce ţine de stabilirea domiciliului copilului minor *****.

Prin urmare, ţinând cont de faptul că, creşterea şi educarea copilului minor ***** se ocupă doar mama, pârâtul manifestând atitudine rezervată faţă de creşterea, educarea şi supravegherea copilului minor. Ultimul, nu petrece timpul cu copilul, nu manifestă grijă şi implicare emoţională necesară dezvoltării armonioase a unui băieţel de 6 ani, or, la această vârstă copii au nevoie de implicare şi comunicarea nemijlocită a ambilor părinţi.

A atras atenţia instanţei că, *****, având vârsta preşcolară, este într-o perioada de formare a unei personalităţi şi necesită atenţie, implicare şi supraveghere continuă. Astfel, ţinând cont de interesul superior al copilului, precum şi faptul că, este foarte mic şi ataşat de mamă, consideră reclamanta că este imperios ca copilul ***** în continuare să locuiască împreună cu mama sa, prin stabilirea domiciliului cu mama.

În aceeaşi ordine de idei, a evidenţiat reclamanta că, spre regret, pârâtul nu contribuie la întreţinerea materială a copilului minor, ceea ce constituie pentru ea o presiune exagerată, fiind nevoită să asigure cu mijloace financiare proprii, toate condiţiile necesare de trai a copilului minor.

Prin urmare luând în considerare că, pârâtul este angajat în câmpul muncii peste hotarele ţării, în Italia, oraşul Padova, fiind angajat în calitate de sudor la compania MPM SISTEMI, cu un salariu oficial în mărime de 1800 Euro, lunar, solicită reclamanta stabilirea pensiei alimentare în formă fixă pentru copilul minor în mărime de 5000 lei până la atingerea majoratului, sumă ce ar contribui în egală măsură la asigurarea condiţiilor de trai necesare.

Suplimentar, a solicitat reclamanta să fie pus în sarcina părţii care a pierdut procesul să plătească părţii care a avut câştig de cauză toate cheltuielile de judecată.

Ulterior prin cererea de concretizare depusă la data de 3 februarie 2025, a solicitat reclamanta divizarea bunului soţilor, cu regim „proprietate în devălmăşie", apartament nr. 51, situat în municipiul Chișinău, strada *****,***** identificat cu nr. cadastral *****, cu atribuirea a câte ½ cotă parte pentru pârât.

În motivarea cererii de concretizare, a invocat reclamanta că, în timpul căsătoriei soţii au procurat în comun, conform contractului de vânzare-cumpărare nr.2774 din 28 februarie 2019, un bun imobil situat în municipiul Chișinău, strada ********** apartament 51, bun care a fost procurat prin proiectul „Prima Casă", în baza contractului de acordare a garanţiei de stat nr. ***** din 26.02.2019 şi ipotecat la Banca comercială „Mobiasbanca".

Totodată, a menţionat că, în calitate de debitor al contractului de ipotecă este indicat pârâtul, iar în calitate de fidejusor - reclamanta, care lunar efectuează achitările conform graficului stabilit de bancă.

Prin urmare, datorită faptului că, părţile nu au ajuns la o înţelegere privind partajarea bunului imobil care conform legislaţiei în vigoare constituie proprietate comună a soţilor în devălmăşie, solicită reclamanta divizarea acestui bun cu regim „proprietate în devălmăşie", cu atribuirea a câte ½ cotă parte pentru reclamantă şi ½ cotă parte pentru pârât.

În drept, reclamanta şi-a întemeiat acţiunea pe prevederile art. 2, 33, 38, 58, 63, 74, 76 Codul familiei, art. 3, 39, 94, 166-167 Cod de procedură civilă şi art. 19-20, 25-26 ,38 Codul familiei.

Reprezentantul intervenientului accesoriu Direcţia pentru Protecţia Drepturilor Copilului sectorul Rîşcani, prin avizul-concluzie expediat instanţei de judecată a comunicat că, reclamanta îşi are domiciliul în municipiul Chișinău, strada ********** apartament 51.

Din Ancheta socială de evaluare a condiţiilor de trai din 28 noiembrie 2024, rezultă că, reclamanta locuieşte împreună cu copii, unul fiind major şi unul minor - *****, născut la *****. Familia ***** locuieşte într-un apartament constituit din 3 odăi, antreu, bucătărie şi bloc sanitar. Condiţiile sanitaro-igienice sun bune. Locuinţa este conectată la toate reţelele inginereşti. Copilul stă într-o odaie cu fratele mai mare, aceasta este dotată cu o canapea extensibilă, dulap pentru haine, masă. Din spusele reclamantei, *****recventează grădiniţa numărul *****„Alunelul" şi cercurile de dans şi box. ***** este angajată în calitate de asistentă medicală în cadrul Centrului de Plasament şi Reabilitare a Copiilor de Vârstă Fragedă şi are un venit în sumă de 14000 lei lunar.

În temeiul celor relatate, Direcţia pentru Protecţia Drepturilor Copilului sectorul Rîşcani, care exercită atribuţiile autorităţii tutelare teritoriale, acţionând în interesul suprem al copilului, a învederat că este oportun să fie apreciat domiciliul copilului minor cu mama.

Totodată, reprezentantul autorităţii tutelară a solicitat examinarea prezentei cauze în lipsa acestuia.

*În şedinţă de judecată, reclamanta ***** şi reprezentantul acesteia, avocata Nadejda Rotaru,* au susţinut cererea de chemare în judecată concretizată ulterior înaintată împotriva lui*****, solicitând admiterea integrală a acţiunii pe motivele de fapt şi de drept invocate în cerere de chemare în judecată.

*Reprezentantul pârâtului*****, avocatul Valeriu Căuşnean,* fiind prezent în şedinţă de judecată, a menţionat că, partea pârâtă este de acord ca domiciliul copilului minor să fie stabilit cu mama acestuia. Cu referire la pretenţia privind încasarea pensiei de întreţinere a copilului minor, avocatul pârâtului a menţionat că, pârâtul recunoaşte această pretenţie parţial, consideră că suma de 5000 lei este una exagerată, astfel a solicitat încasare pensiei de întreţinere luând în considerare recomandările Biroului Naţional de Statistică.

Pretenţiile privind divizarea bunului imobil pe cote-părţi şi privind încasarea cheltuielilor de asistenţă juridică considerându-le neîntemeiate, a solicitat să fie respinse.

Aprecierea instanţei de judecată

Audiind explicaţiile reprezentanţilor părţilor prezenţi în şedinţa de judecată şi examinând înscrisurile cauzei prin prisma normelor de drept incidente speţei, instanţa de judecată a ajuns la concluzia de *a admite integral*, cererea de chemare în judecată depusă de ***** din următoarele raţionamente.

Articolul 5 alin. (1) Cod de procedură civilă statuează că, *orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime.*

În conformitate cu art. 118 alin. (1) şi (3) Cod de procedură civilă, *fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea justă a cauzei sunt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretenţiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.*

Conform art. 121 Cod de procedură civilă, *instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului*, iar în temeiul art. 130 alin. (1) - (3) Cod de procedură civilă, *instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblu şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de legislaţie. Nici un fel de probe nu au pentru instanţa judecătorească o forţă probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanţă privitor la pertinenţa, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficienţa pentru soluţionarea cauzei.*

În corespundere cu art. 239 din Codul de procedură civilă, *hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată.*

Astfel, din materialul probator anexat la cererea de chemare în judecată se confirmă faptul că, părţile litigante s-au aflat în relaţie de căsătorie până la data de 15 iunie 2024, căsătorie care a fost desfăcută prin hotărârea Judecătoriei Criuleni, fapt confirmat prin certificatul de divorţ cu nr. D-IV 0784550 (f.d. 7).

În relaţia de căsătorie a soţilor ***** şi*****, la data de *****, s-a născut copilul: ***** (f.d. 10), care în prezent locuieşte cu mama acestuia - *****, în municipiul Chișinău, strada ********** apartament 51.

Prin prezenta acţiune, reclamanta a solicitat să fie stabilit domiciliul copilului minor cu mama.

Pârâtul, prin intermediul avocatului său, a recunoscut această pretenţie, considerând oportună stabilirea domiciliului copilului minor cu mama acestuia, reclamanta în prezenta acţiune.

Conform art. 63 alin.(1)-(3) Codul familiei, *<u>în cazul când părinţii locuiesc separat, domiciliul copilului care nu a atins vârsta de 14 ani se determină prin acordul părinţilor</u>. În cazul în care părinţii locuiesc separat, copilul care a atins vârsta de 14 ani alege cu care dintre părinţi vrea să locuiască. Dacă acesta refuză să aleagă cu care părinte vrea să locuiască, domiciliul copilului se stabileşte prin acordul părinţilor. Dacă lipseşte acordul părinţilor cu privire la stabilirea domiciliului copilului, iar copilul care a împlinit vârsta de 14 ani refuză să aleagă cu care părinte vrea să locuiască, domiciliul minorului se stabileşte de către instanţa de judecată, ţinând cont de interesele şi opinia copilului, în conformitate cu vârsta şi gradul său de maturitate. În acest caz, instanţa judecătorească va lua în considerare ataşamentul copilului faţă de fiecare dintre părinţi, faţă de fraţi şi surori, vârsta copilului, calităţile morale ale părinţilor, relaţiile existente între fiecare părinte şi copil, posibilităţile părinţilor de a crea condiţii adecvate pentru educaţia şi dezvoltarea copilului (îndeletnicirile şi regimul de lucru, condiţiile de trai etc.). La determinarea domiciliului copilului minor, instanţa judecătorească va cere şi avizul autorităţii tutelare teritoriale în a cărei rază teritorială se află domiciliul fiecăruia dintre părinţi.*

În acelaşi timp dispoziţia art. 64 alin. (1) Codul familiei indică, *părintele care locuieşte împreună cu copilul nu are dreptul să împiedice contactul dintre copil şi celălalt părinte care locuieşte separat, cu excepţia cazurilor când comportamentul acestuia din urmă este în detrimentul intereselor copilului sau prezintă pericol pentru starea lui fizică şi psihică.*

Ţinând cont de vârsta fragedă a copilului, luând în considerare acordul tatălui la determinarea domiciliului copilului minor cu mama, inclusiv concluziile din avizul Direcţiei pentru Protecţia Drepturilor Copilului din sectorul Rîscani, instanţa ajunge la concluzia de a admite solicitarea reclamantei de stabilire a domiciliului copilului minor *****, născut la *****, cu mama acestuia *****.

Cu referire la pretenţia reclamantei cu privire la încasarea pensiei de întreţinere a copilului minor *****, în cuantum de 5000,00 lei, lunar, până la atingerea vârstei majoratului de către copii, instanţa de judecată consideră necesar de a releva dispoziţiile art. 18 alin. (1) din Convenţia internaţională din 20 noiembrie 1989 cu privire la drepturile copilului, în vigoare pentru Republica Moldova din 25 februarie 1993, *statele părţi vor depune eforturi pentru asigurarea recunoaşterii principiului potrivit căruia ambii părinţi au o răspundere comună pentru creşterea şi dezvoltarea copilului. Răspunderea pentru creşterea copilului şi asigurarea dezvoltării sale le revine în primul rând părinţilor sau, după caz, reprezentanţilor săi legali. Aceştia trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului.*

Conform art. 5 alin. (1) din Legea privind drepturile copilului nr. 370 din 30 noiembrie 2023, *Statul garantează fiecărui copil dreptul la un nivel de viaţă adecvat dezvoltării sale fizice, intelectuale, spirituale şi sociale.*

În acord cu art. 11 alin. (1) şi (2) din Legea privind drepturile copilului nr. 370 din 30 noiembrie 2023, *copilul are dreptul de a beneficia de un nivel de trai care să permită dezvoltarea lui fizică, mentală, spirituală, morală şi socială. Părinţilor sau reprezentantului legal/responsabilului legal al copilului le revine responsabilitatea de a asigura cele mai bune condiţii de viaţă pentru creşterea şi dezvoltarea acestuia, conducându-se în primul rând de interesul superior al copilului.*

Conform art. 58 alin. (1) şi (2) din Codul familiei, *părinţii au drepturi şi obligaţii egale faţă de copii, indiferent de faptul dacă copiii sunt născuţi în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinţii sau separat. Drepturile şi obligaţiile părinţilor, cu excepţiile prevăzute de prezentul cod, încetează din momentul atingerii majoratului sau obţinerii capacităţii depline de exerciţiu de către copil.*

În temeiul art. 74 din Codul familiei, *părinţii sunt obligaţi să-şi întreţină copiii minori şi copiii majori inapţi de muncă care necesită sprijin material. Modul de plată a pensiei de întreţinere se determină în baza unui contract încheiat între părinţi sau între părinţi şi copilul major inapt de muncă. Dacă lipseşte un atare contract şi părinţii nu participă la întreţinerea copiilor, pensia de întreţinere se încasează pe cale judecătorească, la cererea unuia dintre părinţi, a tutorelui copilului sau a autorităţii tutelare teritoriale.*

Conform art. 76 din Codul familiei, *în cazurile când părintele care datorează întreţinere copilului său are un salariu şi/sau alte venituri neregulate sau fluctuabile ori primeşte salariu şi/sau alte venituri, total sau parţial, în natură, ori nu are un salariu şi/sau alte venituri, precum şi în alte cazuri când, din anumite motive, încasarea pensiei de întreţinere, sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri, este imposibilă, dificilă sau lezează substanţial interesele uneia dintre părţi, instanţa judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de întreţinere într-o sumă bănească fixă plătită lunar sau, concomitent, într-o sumă bănească fixă şi sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri conform art.75. Cuantumul sumei băneşti fixe încasate în conformitate cu alin. (1) se determină de instanţa judecătorească, ţinându-se cont de starea materială şi familială a părţilor, de alte circumstanţe importante şi păstrându-se, dacă este posibil, nivelul anterior de asigurare materială a copilului.*

Este important de menţionat că, părinţii sunt obligaţi să-şi întreţină copiii minori şi copiii majori inapţi de muncă care necesită sprijin material. Această obligaţie ocupă prin finalitatea sa un loc central în

cadrul raporturilor patrimoniale dintre părinţi şi copii, întrucât ea a fost instituită în special pentru a asigura bune condiţii materiale de creştere şi de educare a minorilor.

Obligaţia de întreţinere, de cele mai multe ori, este realizată fără nici o incursiune în viaţa familiei, adică în situaţia în care familia din diverse motive se destramă şi părinţii nu mai locuiesc împreună, ei pot încheia un contract privind modul de plată şi cuantumul mijloacelor pentru întreţinerea copilului. Dacă întreţinerea nu se plăteşte în mod benevol şi nici nu există un contract privind plata întreţinerii pentru copii, pensia de întreţinere se încasează în baza unei hotărâri judecătoreşti. În temeiul acesteia, debitorii obligaţiei de întreţinere vor fi obligaţi să ofere copiilor întreţinerea necesară.

Obligaţia de întreţinere a copiilor comuni revine ambilor părinţi, or, aceasta derivă nemijlocit din logica lucrurilor precum şi din conţinutul normelor legale relevate. Totuşi, obligaţia de întreţinere a minorilor nu presupune doar realizarea unor anumite cheltuieli băneşti lunare. Această obligaţie generică (de întreţinere), pe lângă obligaţia de suportare a unor cheltuieli lunare, implică şi alte obligaţii şi activităţi, care apar doar în procesul nemijlocit de îngrijire a minorilor şi care nu pot şi nu necesită a fi enumerate exhaustiv într-o hotărâre judecătorească (activităţi în vederea menţinerii igienei ambientale şi corporale, activităţi educative, petrecerea timpului liber, instruire, realizarea controalelor medicale obligatorii şi/sau necesare, evidenţa dezvoltării psiho-emoţionale, asigurarea alimentaţiei sănătoase şi echilibrate, etc.). Indubitabil, aceste sub-obligaţii şi activităţi implică timp, efort fizic şi psihic.

În temeiul art. 97 din Codul familiei, *în lipsa unui acord referitor la întreţinere, membrii familiei menţionaţi la art. 74-91 pot porni în instanţa judecătorească o acţiune privind încasarea pensiei respective, chiar şi în cazul când aceasta, se plăteşte benevol.*

Revenind la circumstanţele litigiului dedus judecăţii, instanţa a stabilit că, conform certificatului de naştere a copilului (f.d.10), părinţii lui ***** sunt: tatăl –**********şi mama – *****.

Aşa cum părinţi ai copilului minor ***** sunt, atât reclamanta *****., cât şi pârâtul*****, rezultă că, în privinţa ambilor se impune obligaţia de întreţinere a copilului minor. În această ordine de idei se apreciază că, pretenţia reclamantei formulată în acest sens este, în principiu, întemeiată.

Luând în considerare că, la materialele cauzei lipseşte un acord benevol între părinţi, cu privire la achitarea pensiei de întreţinere a copilului minor, iar pârâtul nu a prezentat probe, în susţinerea faptului că participă la întreţinerea copilului minor, instanţa consideră că, pensia de întreţinere urmează a fi încasată pe cale judecătorească, de la*****, în cuantum integral solicitat de reclamantă, în mărime fixă de 5000,00 lei lunar, pentru copilul minor *****.

Instanţa de judecată consideră că, stabilirea pensiei de întreţinere pentru copilul minor în mărimea solicitată de pârât, reieşind din statisticile oferire de Biroul Naţional de Statistică, ar leza substanţial interesele superioare ale copilului, care trebuie să se bucure de dezvoltare intelectuală, spirituală şi socială corespunzătoare.

La acest capitol, instanţa remarcă că, cuantumul stabilit de Biroul Naţional de Statistică este unul orientativ şi nu obligatoriu. Or, această sumă reflectă minimul de existenţă, cheltuielile reale de întreţinere a unui copil în realităţile actuale fiind mult mai mari.

În situaţia din speţă pârâtul**********dispune de capacitate de muncă, iar copilul minor *****, născut la *****, este în plină etapă de creştere şi educaţie. Respectiv, cheltuielile aferente (alimente, îmbrăcăminte, servicii medicale şi extra curriculare) au o tendinţă constantă de creştere.

Instanţa de judecată învederează că, principiul interesului superior al copilului reprezintă mesajul fundamental al Convenţiei internaţionale cu privire la drepturile copilului, în vigoare pentru Republica Moldova din 25 februarie 1993, iar implementarea lui fiind o obligaţie de prim ordin pentru statele membre care au ratificat-o.

Conform art.3 alin. (1) din Convenţia internaţională cu privire la drepturile copilului, în toate acţiunile care îi privesc pe copii, fie că sunt luate de instituţii publice sau private de protecţie socială, de

către tribunale, autorităţi administrative sau de organe legislative, interesele superioare ale copilului trebuie să fie luate în considerare cu prioritate.

Este important de remarcat că, normele de drept naţional şi internaţional stabilesc că răspunderea pentru creşterea copilului şi asigurarea dezvoltării sale le revine ambilor părinţi, care indiferent de situaţiile de conflict apărute între ei trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului. Deoarece, oricărui copil îi este recunoscut dreptul la un nivel de viaţă suficient pentru dezvoltarea sa fizică, mintală, spirituală, morală şi socială, iar părinţilor care au în grijă un copil le revine în primul rând responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităţilor şi a mijloacelor lor financiare, condiţiile de viaţă necesare dezvoltării copilului.

Instanţa de judecată reiterează că, cuantumul pensiei de întreţinere nu poate fi limitat doar la satisfacerea necesităţilor minime a copilului, or, în toate cazurile este important de a asigura copilului condiţii materiale necesare pentru o dezvoltare fizică şi socială a acestuia. Stabilirea minimului de existenţă a unui copil minor nu denotă că, pentru întreţinerea copilului vor fi suportate doar aceste cheltuieli, astfel că, instanţa a stabilit pensia de întreţinere reieşind din interesul superior al copilului.

În argumentarea concluziei, instanţa de judecată reiterează că, obiectul obligaţiei de întreţinere îl formează mijloacele necesare traiului, adică alimente, locuinţă, îmbrăcăminte, medicamente, nevoi spirituale, dar şi mijloace necesare pentru creşterea, educarea, şi pregătirea profesională a copiilor. Întreţinerea se acordă nu numai din câştigul din munca în sensul comun, dar şi din alte mijloace ale debitorului obligaţiei de întreţinere, tocmai în virtutea principiului potrivit căruia întreţinerea se datorează în dependenţă de nevoile celui care o cere, dar şi cu mijloacele celui care urmează a o plăti.

Pornind de la cele elucidate şi constatate supra, instanţa de judecată va dispune încasarea de la**********în beneficiul ***** ***** pensia pentru întreţinerea copilului minor *****, în mărime de 5000,00 lei, lunar, începând cu data adresării cererii de chemare în judecată - 26 septembrie 2024, până la atingerea majoratului copilului minor *****.

Cu referire la pretenţia reclamantei cu privire la divizarea bunului imobil pe cote-părţi, instanţa de judecată atestă că, înscrisurile cauzei denotă că, în perioada căsătoriei, la data de 26.02.2019, între pârârul*****, denumit „Ordonatorul garantului” şi Ministerul Finanţelor a Republicii Moldova prin intermediul Instituţiei „Organizaţia pentru dezvoltarea sectorului întreprinderilor mici mijlocii”, denumită „Garant”, a fost încheiat Contractul de acordare a garanţiei de stat nr. *****, prin care beneficiarul garanţiei BC „Mobiasbancă- Groupe Societe Generale” SA, s-a obligat să acorde, în baza contractului de credit nr.000032809 din 26.02.2019, lui**********un credit în sumă de 491000 MDL, pe un termen de până la 26.02.2044 (f.d.40)

Concomitent instanţa atestă că, la data de 26.02.2019, a fost semnat Contractul de fidejusiune nr.000032809/F1, unde reclamanta ***** ***** are calitatea de fidejusor, obiectul contractului constituind contractul de credit nr.000032809 , prin care Banca s-a obligat să acorde lui*****, numit în continuare „Debitor”, credit în sumă de 491000 MDL. Suma maximă garantată de fidejusor constituind 500141 MDL. (f.d.42-44).

Prin urmare, la data de 28.02.2019, a fost încheiat Contractul de vânzare-cumpărare, între ***** şi *****, care a acţionează în numele *****, în calitate de „vânzători”, şi ***** Sergiu, în calitate de „cumpărător”, prin care „vânzătorul” a vândut, iar „cumpărătorul” a cumpărat apartamentul cu nr. 51, cu nr. cadastral *****, situat în municipiul Chişinău, strada ********** (f.d. 39-verso).

Totodată se atestă că, în vederea executării obligaţiilor contractuale asumate faţă de BC „Mobiasbanca-Groupe Societe Generale” SA, bunul imobil apartamentul 51, cu nr. cadastral *****, cu suprafaţa totală de 53,9 m.p. situat în municipiul Chişinău, strada *****,***** a fost ipotecat, în temeiul contractului de ipotecă din 28.02.2019. (f.d. 32-37)

În astfel de circumstanţe, la data de 28.02.2019, a fost încheiat Contract de ipotecă investit cu formulă executorie, încheiat în cadrul Programului de stat „Prima Casă”, cu BC „Mobiasbanca-Groupe

Societe Generale” SA şi Ministerul Finaţelor, în calitate de creditori ipotecari, şi**********şi *****, în calitate de debitori ipotecari

La data de 24.03.2019, contractul de vânzare-cumpărare din 28.02.2019 a fost înregistrat în Registrul bunurilor imobile.

Astfel, în timpul căsătoriei soţii**********şi ***** au obţinut cu drept de proprietate comună în devălmăşie bunul imobil - apartamentul *****din municipiul Chișinău, strada **********

În contextul pretenţiei privind determinarea cotelor-părţi din bunul imobil, ce constituie proprietate comună în devălmăşie a foştilor soţi, instanţa de judecată consideră necesar de a nota următoarele prevederi legale incidente raportului juridic litigios.

Conform art. 500 alin. (1) Cod civil, *proprietarul are drept de posesiune, de folosinţă şi de dispoziţie asupra bunului.*

Potrivit art. 501 alin.(1) Cod civil, *proprietatea este în condiţiile legii, inviolabilă*.

În corespundere cu art. 544 alin. (1) şi (2) Cod civil, *proprietatea comună poate fi caracterizată prin delimitarea cotei fiecărui proprietar (proprietate pe cote-părţi) sau prin nedelimitarea cotelor-părţi (proprietate în devălmăşie). Dacă bunul este comun, proprietatea pe cote-părţi se prezumă până la proba contrară.*

Articolul 545 alin.(1) Cod civil prevede că, *fiecare coproprietar este proprietarul exclusiv al unei cote-părţi ideale din bunul comun. Cotele-părţi sunt prezumate a fi egale până la probă contrară. Dacă bunul a fost dobândit printr-un act juridic, nu se va putea face probă contrară decât prin înscrisuri.*

Conform art. 572 alin. (1) şi (2) Cod civil, *bunurile dobândite de soţi în timpul căsătoriei sunt proprietatea lor comună în devălmăşie dacă, în conformitate cu legea sau contractul încheiat între ei, nu este stabilit un alt regim juridic pentru aceste bunuri. Orice bun dobândit de soţi în timpul căsătoriei se prezumă proprietate comună în devălmăşie până la proba contrară.*

În conformitate cu art. 574 Cod civil, *în cazul partajului bunurilor proprietate comună în devălmăşie a soţilor, părţile lor se consideră egale. Bunurilor proprietate comună în devălmăşie a soţilor pot fi partajate atît la divorţ, cît şi în timpul căsătoriei. Partajul bunurilor comune în timpul căsătoriei nu afectează regimul juridic al bunurilor care vor fi dobîndite în viitor.*

Potrivit art. 557 alin. (1)-(3) Cod civil, *încetarea proprietăţii comune pe cote-părţi prin partaj poate fi cerută oricând de către oricare dintre coproprietari dacă legea, contractul sau hotărârea judecătorească nu prevede altfel. Partajul poate fi cerut chiar şi atunci cînd unul dintre coproprietari a folosit exclusiv bunul, afară de cazul când l-a uzucapat, în condiţiile legii. Partajul poate fi făcut prin contract de partaj între coproprietari sau, în absenţa unui contract de partaj, prin hotărâre judecătorească prin introducerea unei acţiuni de partaj de către oricare dintre coproprietari.*

Subsecvent, potrivit art. 19 al Codului familiei, *bunurile dobândite de către soţi în timpul căsătoriei sunt supuse regimului proprietăţii în devălmăşie. Regimul legal al bunurilor soţilor acţionează în măsura în care nu este modificat de contractul matrimonial*.

Conform, art. 20 alin. (1) Codul familiei, *bunurile dobândite de către soţi în timpul căsătoriei aparţin ambilor cu drept de proprietate în devălmăşie.*

În acord cu art. 21 alin. (1) Codul familiei, *soţii de comun acord, posedă, folosesc şi dispun de bunurile comune.*

Conform art. 25 Codul familiei, *împărţirea proprietăţii în devălmăşie a soţilor poate fi făcută atât în timpul căsătoriei, cât şi după desfacerea ei, la cererea oricăruia dintre soţi.*

Conform art. 26 alin. (1) Codul familiei, *la împărţirea proprietăţii în devălmăşie a soţilor şi determinarea cotelor-părţi din aceasta, părţile soţilor sunt considerate egale dacă contractul matrimonial nu prevede altfel.*

Pe cale de consecinţă, instanţa de judecată, reţinând prezumpţia de egalitate a cotelor-părţi până la proba contrară, conchide că, titularilor dreptului de proprietate asupra apartamentului nr. *****din municipiul Chișinău, strada ***** 84:**********şi ***** le revine câte 1/2 cotă parte ideală din imobilul dat.

Aşadar, reieşind din natura pretenţiei înaintate de reclamantă, în coraport cu normele de drept enunţate, instanţa de judecată consideră justificată şi întemeiată cerinţa cu privire la determinarea cotelor-părţi ideale din bunul imobil - apartamentul *****din municipiul Chișinău, strada ********** cu numărul cadastral *****, care este proprietate comună în devălmăşie a foştilor soţi şi atribuie coproprietarilor cu atribuirea lui*****, cod personal *****şi *****, cod personal *****, a câte 1/2 cotă-parte ideală pentru fiecare din acest imobil.

În partea ce ţine de încasarea cheltuielilor de judecată, instanţa de judecată va remarca că, în conformitate cu art. 82 Cod de procedură civilă, *cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat, taxa de timbru şi cheltuielile de judecare a cauzei.*

În conformitate cu art. 83 Cod de procedură civilă, *taxa de stat este o sumă de bani care se percepe, în temeiul legii, de către instanţa judecătorească în beneficiul statului de la persoanele în ale căror interese se exercită actele procedurale de judecare a cauzei civile sau cărora li se eliberează copii de pe documente din dosar.*

Conform prevederilor art. 84 alin. (1) Cod de procedură civilă, *taxa de timbru este o sumă de bani care se percepe, o singură dată, pentru intentarea unui proces judiciar civil sau de contencios administrativ atât în primă instanţă, cât şi în căile de atac, în temeiul legii.*

Prin Hotărârea Curţii Constituţionale nr. 20 din 26 septembrie 2024 privind controlul de constituţionalitate şi excepţia de neconstituţionalitate a articolelor 2 alin. (2) din Legea taxei de stat nr. 213 din 31 iulie 2023 şi 84 alin. (4) din Codul de procedură civilă (sesizările nr. 269a/2023, nr. 7g/2024, nr. 64g/2024, nr. 75g/2024 şi nr. 153g/2024) (taxa de timbru), Curtea implicit a recunoscut dreptul reclamantul de a pretinde de la pârât şi restituirea taxei de timbru.

Potrivit art. 87 alin. (1) lit. c) Cod de procedură civilă, *valoarea acţiunii se determină: din suma totală a obligaţiilor de plată pe un an – în acţiunile pentru plata pensiei de întreţinere.*

Prin urmare având în vedere că, la depunerea acţiunii, reclamanta a achitat în bugetul statului taxa de stat în sumă de 450,00 lei (f.d. 4, 31), şi taxa de timbru în sumă de 200,00 lei (f.d.3) urmează a-i fi compensate aceste sume, constituite din taxa de stat şi taxa de timbru, în sumă totală de 650,00 lei.

Art. 90 lit. i) Cod de procedură civilă indică că, *din cheltuielile de judecare a cauzei fac parte şi cheltuielile de asistenţă juridică.*

La fel, art. 96 alin. (1) şi (1^1) Cod de procedură civilă stabileşte că, *instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut câştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile. Cheltuielile menţionate la alin. (1) se compensează părţii care a avut câştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.*

În jurisprudenţa constantă a Curţii Europene a Drepturilor Omului (cauza Costin versus România, hotărârea din 26 mai 2005; cauza Străin şi alţii versus România, hotărârea din 21 iulie 2005; cauza Petre versus România, hotărârea din 27 iulie 2006, etc.) s-a statuat că partea care a câştigat procesul nu va putea obţine rambursarea unor cheltuieli decât în măsura în care se constată realitatea, necesitatea şi caracterul lor rezonabil.

Astfel, pornind de la practica CtEDO, soluţionând cererile de compensare a cheltuielilor pentru asistenţă juridică acordată în cadrul proceselor civile, instanţele trebuie să reţină dacă pretinsele cheltuieli au fost necesare, realmente angajate şi rezonabile ca mărime.

De altfel, pentru determinarea cuantumului compensaţiei acordate, instanţa de judecată, pentru a face o apreciere corectă, va mai ţine cont de: a) complexitatea cauzei, noutatea şi dificultatea întrebărilor juridice ridicate de speţă; b) aportul avocatului la soluţionarea cauzei; c) timpul şi munca depusă de avocat; d) rezultatul obţinut; e) restricţiile de timp impuse de client şi de circumstanţele cauzei; f) natura şi durata relaţiei dintre avocat şi client; g) experienţa, reputaţia şi abilitatea avocatului; h) justificarea şi ponderea mijloacelor de apărare utilizate în cauză; i) suma despăgubirilor pretinse/obţinute în cauză şi alţi factori, la discreţia instanţei.

Pentru dovada cheltuielilor suportate se evidenţiază necesitatea prezentării de către partea care pretinde compensarea acestora a următoarelor documente: dovada achitării onorariilor avocaţilor (copii de pe dispoziţiile de plată prin virament sau bonurile de plată); copia de pe facturile de strictă evidenţă, emisă pentru clienţi-persoane juridice şi în alte cazuri stabilite de legislaţie; lista detaliată a actelor/acţiunilor efectuate de avocat şi a timpului aferent acestora (cu tariful şi orarul).

Şi în acest context, instanţa reţine că, la materialele cauzei este anexat mandatul avocaţial seria/nr. MA 2219169 din 24.09.2024 (f.d. 2), conform căruia avocatul Nadejda Rotaru, reprezintă interesele reclamantei ***** în prezenta cauza civilă. Iar, potrivit bonului de plată Seria/nr. QL 783149, reclamanta a suportat cheltuieli de asistenţă juridică în mărime de 5000,00 lei, achitând în contul Cabinetului avocatului Rotaru Nadejda aceste servicii (f.d. 11), cheltuieli care urmează a fi compensate din contul pârâtului, luând în considerare şi faptul că, reclamanta până la înaintarea acţiunii a întreprins acţiuni pentru a evita soluţionarea litigiului pe cale judecătorească, şi implicit, suportarea cheltuielilor de judecată, însă pârâtul nu a răspuns intenţiei.

În conformitate cu dispoziţiile art. 98 alin. (1) din Codul de procedură civilă, *cheltuielile aferente judecării cauzei, suportate de instanţa judecătorească, precum şi taxa de stat, de a căror plată reclamantul a fost scutit, se încasează la buget de la pârât proporţional părţii admise din acţiune dacă pârâtul nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată.*

Ţinând cont de pct.1.1.3 din Anexa 2 a Legii nr.213 din 2023 cu privire la taxa de stat, care statuează că, reclamanţii în acţiunile de încasare a pensiei alimentare sunt scutiţi de la plata taxei de stat, coroborate cu prevederile pct. 1.1.2 din Anexa nr.1 Legii nr.213 din 2023 cu privire la taxa de stat, care statuează că, pentru cererile de chemare în judecată privind litigiile cu caracter patrimonial, dacă valoarea acţiunii este de 50001–1500000 lei, urmează a fi achitată suma taxei de stat potrivit următorului calcul (2050 lei + 3%din valoarea acţiunii care depăşeşte 50001 lei).

Astfel, instanţa de judecată conchide că, taxa aferentă judecării cauzei, urmează a fi încasată de la**********în beneficiul statului, în mărime de 2.349,97 lei, reieşind din următorul calcul (2050,00 lei + 3% x (*suma totală a obligaţiilor de plată pe un an 5.000,00 x 12 luni) -50001*)= 2.349,97 lei.

În conformitate cu prevederile art. 18 alin. (1) al Convenţiei internaţionale din 20 noiembrie 1989 cu privire la drepturile copilului, art. 5 alin. (1), art. 11 alin.(1) şi (2) din Legea privind drepturile copilului nr. 370 din 30 noiembrie 2023, art. 19-20, art. 25 alin. (3), art. 26, art. 63, art. 74, art. 76, art. 97-98 Codul familiei, art. 82, 87 alin. (1) lit. c), art. 94 alin. (1), art. 96 alin. (1), art. 98 alin. (1), art. 236, art. 238-241, art.256 art. 362 alin.(1) Cod de procedură civilă, instanţa de judecată

h o t ă r ă ş t e:

Se admite integral cererea de chemare în judecată înaintată de ***** către**********privind determinarea domiciliului copilului minor, încasarea pensiei de întreţinere a copilului minor, stabilirea cotelor-părţi din averea comună a soţilor şi compensarea cheltuielilor de judecată.

Se stabileşte domiciliul copilului minor *****, născut la *****, cod personal *****, cu mama acestuia *****, cod personal *****.

Se încasează de la*****, cod personal *****, în beneficiul ***** *****, cod personal *****, pensia pentru întreţinerea copilului minor: *****, născut la *****, cod personal *****, în cuantum bănesc fix, în mărime de 5.000 (cinci mii) lei, lunar, începând cu data depunerii cererii de chemare în judecată – 26 septembrie 2024, până la atingerea vârstei majoratului de către copilul *****.

Se determină cotele-părţi din bunul imobil proprietate comună în devălmăşie a soţilor– apartamentul nr. 51, din strada *****,***** municipiul Chișinău, cu numărul cadastral *****, cu atribuirea lui*****, cod personal *****şi *****, cod personal *****, a câte 1/2 cotă-parte.

Se încasează de la*****, cod personal *****, în beneficiul ***** *****, cod personal *****, cheltuielile de judecată suportate la examinarea prezentei cauze, constituite din taxa de stat în mărime de 450,00 lei (patru sute cinci zeci lei, 00 bani), taxa de timbru în mărime de 200,00 lei (două sute lei, 00

bani), cheltuieli de asistenţă juridică în mărime de 5000,00 lei (cinci mii lei, 00 bani), *în total suma de 5650,00 lei (cinci mii şase sute cincizeci lei, 00 bani).*

Se încasează de la*****, cod personal *****, în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 2.349,97 lei (două mii trei sute patruzeci şi nouă lei, 97 bani).

În partea încasării pensiei pentru întreţinerea copilului minor, hotărârea urmează a fi executată imediat, la expirarea termenului de executare benevolă de 15 zile, calculat din data pronunţării.

Hotărârea este cu drept de atac în ordine de apel în Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile din momentul pronunţării dispozitivului, prin intermediul Judecătoriei Chişinău, sediul Centru.

Preşedintele şedinţei,
judecător *Eugenia Culinca*